

Historie

Kommenteret bibliografi

Bøger

Blum, Jacques & Bøggild, Eva: *Løgnens veje. Om Benægtelse af Holocaust*, København, Lindhardt og Ringhof, 2002.

Bogen handler om Holocaustbenægtelse og deres hensigter, metoder og argumentation. Kan bruges hvis man beskæftiger sig indgående med benægtelse af Holocaust. For en mere introducerende gennemgang af Holocaust-benægtelse, se **Links**.

Brudholm, Thomas & Mennecke, Martin (red.): *Erindringens fremtid*, København, Lindhardt og Ringhof, 2004.

Omkring årtusindeskiftet indførte en række lande nationale minde- eller mærkedage den 27. januar, årsdagen for befrielsen af udryddelseslejren Auschwitz. I 2003 blev Auschwitz-dagen indstiftet i Danmark. Bogen rejser spørgsmål om, hvad vi skal bruge en sådan dag til, og hvordan historiens folkedrab skal mindes. Den tager fat i emner som erindring og glemsel, brugen af historien og mindekultur.

Bryld, Claus & Warring, Anette: *Besættelsestiden som kollektiv erindring: Historie- og traditionsforvaltning af krig og besættelse 1945-1997*, Roskilde, Roskilde Universitetsforlag, 1998. Meget detaljeret bog om mindekulturen i Danmark efter Anden Verdenskrig og tyskernes besættelse af landet. Er god til at give et indblik i de måder, vi her i landet holder historien om besættelsen i live. Forklarer også begreber som kollektiv erindring, historiebrug og myter. Vælg evt. enkelte kapitler ud som introduktion til mindekultur.

Bryld, Claus: *Kampen om historien: Brug og misbrug af historien siden Murens fald*, Roskilde, Roskilde Universitetsforlag, 2001.

Handler om de måder, hvorpå historien kan bruges – og misbruges i samfundet. Har mange gode, illustrerende eksempler.

Halbwachs, Maurice: *On Collective Memory*, University of Chicago Press, 1992.

Hovedværk inden for erindringshistorien. En ret teoretisk fremstilling, men introduktionen er ikke så svær tilgængelig.

Jensen, Bernhard Eric & Carsten Tage Nielsen & Torben Weinreich (red.): *Erindringens og glemselens politik*, Roskilde, Roskilde Universitetsforlag, 1996.

Beskæftiger man sig med erindring og erindringshistorie er dette en udmærket bog, der fra forskellige vinkler behandler emnet. Vælg evt. et kapitel som 'Kollektivt erindring – et brugbart begreb', side 205-234, af Anette Warring,.

Jensen, Bernard Eric: *Historie - livsverden og fag*, København, Gyldendal, 2003.

En meget omfattende og brugbar grundbog om faget historie, der bl.a. tager begreber som kollektiv erindring, erindringssteder, historiebrug og mindekultur op.

Jensen, Mette Bastholm & Jensen, Steven L. B. (red.): *Denmark and the Holocaust*, København, Institute for International Studies, Department for Holocaust and Genocide Studies, 2003.
Antologi, der giver indsigt i de danske aspekter af Holocaust, fx. spørgsmålet om den danske flygtningepolitik op til og under Holocaust, redningen af de danske jøder og myten om Christian d.10. og jødestjernen.

Nora, Pierre: *Realms of Memory. Volume I: Conflicts and Divisions*, New York, Columbia University Press, 1992.

Denne første del af den engelske oversættelse af *La memoire collective* har et fint introduktionsafsnit, der ridser Pierre Nora's tanker om erindring og erindringssteder op. Sammen med Maurice Halbwachs førnævnte bog er dette et hovedværk inden for erindringshistorien.

Young, James E: *At Memory's Edge – After-Images of the Holocaust in Contemporary Art and Architecture*, New Haven and London, Yale University Press, 2000.

En essaysamling, der sætter mindekulturen om Holocaust til debat. Udforsker en masse eksempler på tyske såkaldte mod-monumenter, der er opstået som reaktion på traditionelle monumenter og mindesmærker. Er på engelsk, men eksemplerne er meget illustrative og letanvendelige.

Artikler

Post, Hans Christian: ”Mindesmærket”. 11.04. 2005. <http://www.historie-nu.dk/mindesmarke.pdf>
Artikel om det nye Holocaust-mindesmærke i Berlin.

Kuttner, Michael: ”Ensomhedens Rum”, *Berlingske Tidende*, 10.05.2005. Søg via Infomedia.
Artiklen beskriver oplevelsen af Berlins nye mindesmærke for Europas myrdede jøder. Giver et indblik i debatten om tilblivelsen af monumentet og de mange forhindringer undervejs.
Omkring indvielsen af mindesmærket i maj 2005 var der en del artikler om debatten om mindesmærket og tyske mindekultur.

Post, Hans Christian: ”Choeung Ek Killing Fields – det cambodjanske folkemord erindret”. 27.01.2005.
<http://www.historie-nu.dk/killingfields.pdf>
Artikel om mindesmærker og mindekultur i Cambodja.

Nordentoft, Ane: ”Srebrenicas Mødre holder FN ansvarlig for massakren”, *Vejle Amts Folkeblad*, 11.05. 2005.

Om kvindeorganisationen Srebrenicas Mødre, der blandt andet arbejder for at etablere en skammens mur ved indgangen til mindesmærket for de bosnisk-muslimske ofre for Srebrenica-massakren. Her skal stå navnene på alle, der begik krigsforbrydelser, og alle, der tav eller senere har dækket over de skyldige.

Judah, Tim: ”I mørkets hjerte”, *Weekendavisen*, 01.07.2005, 1. sektion, s. 8.

En artikel, der går i dybden med livet i Srebrenica både i 1995 og i dag. Fokuserer på, hvor svært bosniske muslimer og serbere har ved at leve sammen. Særligt omkring 10-året for massakren i Srebrenica, juli 2005, bragte danske aviser en del artikler om emnet.

Seidelin, Matias: ”Historie. Nyt lys over dansk myte”, *Politiken*, 12.10.2001.

Seidelin, Matias: ”Undersøgelse: Danmark sendte jøder til Tyskland under krigen”, *Politiken*, 10.04.2005.

Artiklerne handler om Danmarks rolle under besættelse. Der har været en del debat i de danske aviser, eksempelvis da bogen ”Besættelsestiden som kollektiv erindring” udkom i 1998 og særligt omkring 60-året for Anden Verdenskrig. Søg via Infomedia.

Sørensen, Nils Arne: ”Hvad skal vi med Auschwitz-dagen?”, *Jyllands-Posten*, 27.01.2004

Vilhardt, Maria: ”Mærkedag: Auschwitz-dag mødes af kritik”, *Jyllands-Posten*, 25.01.2003

Artiklerne handler om den danske Auschwitz-dag 27. januar. Lignende artikler kan findes i flere aviser, særligt omkring den 27. januar.

Links

http://www.dr.dk/Nyheder/Temaer/Oevrige_temaer/2006/Folkedrab/Folkedrab/20060619165559.htm

DR har udarbejdet denne temaside, der gennem artikler, lyd og billeder, sætter fokus på 8 folkedrab. På siden findes både interessante interviews og video indslag, samt nyttige baggrundsinformationer. En god side at bruge hvis man har behov for, at danne sig et overblik over forskellige folkedrab.

<http://holocaust-info.dk/old/dk.html>

<http://holocaust-info.dk/>

<http://www.holocaust-uddannelse.dk/eftertid/holocaustbenægtelse>

Dette er en samling sider med bl.a. artikler, radioindslag, der beskriver forskellige aspekter vedrørende Holocaust-benægtelse og giver indblik i benægternes hensigter, metoder og argumentation.

www.dccam.org/

Documentation Center of Cambodia arbejder med at dokumentere forbrydelser begået under Khmer Rouge-regimet i Cambodja og bevare mindet om dem for eftertiden. De indsamlede oplysninger og materiale er også tænkt som eventuelt bevismateriale i forbindelse med et retsopgør mod ledende personer fra Khmer Rouge-styret.

<http://www.kigalimemorialcentre.org/>

Kigali Memorial Centre er et permanent mindesmærke for folkedrabets ofre i Rwanda. Her kan pårørende begrave og sørge over deres døde. Centret formidler også information om folkedrabet og livet i Rwanda efter massakrerne i 1994, bl.a. gennem udstillinger. Centrets hjemmeside indeholder eksempelvis en oversigt over andre mindesmærker i Rwanda. God til at få et indblik i mindekulturen efter folkedrabet i Rwanda.

<http://www.diis.dk/sw12921.asp>

Links til andre europæiske mindedage.

Museer

www.jewmus.dk

Dansk Jødisk Museum.

www.ushmm.org

United States Holocaust Memorial Museum, USA.

<http://london.iwm.org.uk/server/show/nav.00b005>

Imperial War Museum, England.

”Efter folkedrab - En flerfaglig undervisningsbog”
Redigeret af Thomas Brudholm & Martin Mennecke.
Dansk Institut for Internationale Studier 2007

www.folkekrab.dk

www.yadvashem.org
Yad Vashem, Israel.